

Det er blevet sagt, og af den ærede Ord- fører imødegaaet, at man skal lægge stor Vægt paa de moraliske Garantier. Det er jo ikke Lovens Opgave at befatte sig dermed; thi i disse skal der søges juridiske Garantier, og vil man have Noget ind i denne Lov, der skal gøre en virkelig Deling mellem Statterne, da maa man ikke forlade det Standpunkt, hvor paa Udvalget staaer. — Jeg forbeholder mig senere at knytte nogle Bemærkninger til det Afslut af Loven, der angaaer Valgmaaden, for da at vise, hvorledes den Indflydelse, de større Statterne nu udøve paa de mindre, ved den betydeligt vil tabe sig. — Jeg tillader mig at tilraade det ærede Thing at vedtage § 3 saaledes som af Udvalget foreslaaet.

Thalbiger: Jeg deler fuldkommen Ansættelse med de ærede Talere, der idag have udtalt det Uheldige i, at Vælgerne blive inddeelte i to Classer. Jeg har allerede tidligere, da Loven om en ubdelt Valgret for Landcommunerne var for her i Landstinget, med flere ærede Landstingsmænd stillet Forslag om og gjort mig Umage for at faae denne Lov ændret. Vi erkjendte Alle, at en høiere Censur i Almindelighed end f. Ex. til Rigsdagsvalgene var nødvendig i Communerne, men vi ønskede ikke, at Vælgerne saaledes skulde inddeles i to Classer, da dette let vilde afstedkomme Splid i Communerne; man vilde, der troe, at de høiere Bessattede vare et andet Slags Mennesker end de lavere Bessattede, og dette vilde, istedetfor at bringe Enighed tilveie, afstedkomme Splid. For at opnaae en betryggende Censur, saaledes at de høiere Bessattede kunde blive tilstrækkeligt repræsenterede i Communalbestyrelsen, foresloge vi, i Analogi med, hvad der er bestemt med Hensyn til Landstingsvalgene, at indføre en Valgbarheds-censur; det forekommer mig, at en almindelig Valgret i Kommunen vilde være langt smukkere, og det vilde bidrage Mere til det fælles Bedste, naar alle Vælgerne paa een Dag mødte og kunde vælge; vi havde dengang fore-

slaet, at der for den større Halvdeel af dem, der skulde vælge, skulde sættes en Valgbarheds-censur, saaledes at derved den høiere Afgift i Kommunen, blev tilstrækkelig repræsenteret, men den daværende Indrengsminister, saavelsom Thingets Majoritet, vilde ikke gaae ind derpaa; Forslaget faldt altsaa bort, og skjøndt jeg og flere Medlemmer af Thinget foreløbig stemte imod Loven med en Valgrets-censur, bleve vi dog enige om, da denne Lov var paa-trængende nødvendig, og indeholdt store Goder i andre Retninger, at slutte os til den. Er man imidlertid engang gaaet ind paa denne Valgmodus, saa bør man holde fast ved det Princip, som derved er slaaget fast, og det saameget mere som jeg troer, at det er den bedste Maade, naar man i alle politiske Sager søger at faae Kjøbstad og Land omtrent under de samme Lovbestemmelser; jeg troer, at man derved snarere vil komme til Enighed, Noget, som desto værre ikke finder Sted endnu, men som man maa haabe vil komme tilstede imellem Kjøbstad og Land. Naar man nu seer hen til det Lovforslag, som vi have faaet fra det andet Thing, der vistnok gaaer ud paa at begynde en heel Deel af vore Medborgere, saa maa man dog see hen til, om virkelig disse vore Medborgere ønske dette, og sætte Pris derpaa, og naar dette Spørgsmaal bliver reist, maa jeg bestemt efter min Erfaring sige Nei. Enhver, der har overværet Valgene til Rigsdagen i de forskjellige Stæder, vil have seet, at de lavest Bessattede af Kjøbstadsbeboerne ikke ønske at give deres Stemme, og saavidt jeg veed, aldrig give deres Stemme til den Candidat, der udtaler sig for at skaffe Frihed i alle mulige Retninger til Enhver især, endog saa i Communerne; derimod er der, saavidt mig bekjendt, i Kjøbstæderne altid blevet stemt paa den Candidat, som har stillet sig imod den Slags Trisindethed, og om hvem de kunde være overbeviste, at han ikke vilde gjøre et Haanefjed til at erholde en større Frihed end den, vi have opnaaet.